

мічний можуть стати частиною сільського туризму. Таким чином, реалізація різних адаптованих заходів призведе до розвитку різноманітної і складної туристичної індустрії, можливості якої в поєднанні з туристичними ресурсами дозволять сформувати конкурентоспроможний туристичний продукт для людей з інвалідністю [2].

Список використаних джерел

1. Абдулхайров А. З. Потенциал и перспективы инвестирования в туристско-рекреационную отрасль Республики Крым. *Современные проблемы сервиса и туризма*. 2015. № 1. С. 44–51.
2. Козюра Е. Р. Разработка адаптированной экскурсионной программы для лиц с ограниченными возможностями здоровья «Томск без границ». Национальный Исследовательский Томский Государственный Университет Факультет физической культуры Кафедра спортивно-оздоровительного туризма, спортивной физиологии и медицины. 2019. С. 125.
3. Межова Л. А., Летин А. Л., Луговская Л. А. Теория и практика организации инклюзивного туризма в России и зарубежом. *Современные проблемы науки и образования*. 2015. № 1–1. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=17354>
4. Новикова Н. Г., Кортуннов В. В., Краснова О. Н. и др. Создание благоприятной туристской среды для клиента с особыми потребностями *Современные исследования социальных проблем (электронный научный журнал), Modern Research of Social Problems*. 2015. № 9(53). С. 135–151.
5. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 6.10.2005 р. № 2961-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
6. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text>

Марія Моторна

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Формування професійної спрямованості майбутніх соціальних працівників в системі вищої освіти виступає найважливішою складовою їх професійного становлення. В умовах реалізації процесу становлення фахівця в системі вищої освіти спостерігаються протиріччя між вимогами, що пред'являються до діяльності соціального працівника, і рівнем

готовності випускників до виконання своїх професійних обов'язків; між традиційною системою підготовки соціального працівника і індивідуально творчим характером його діяльності. Відбувається загострення таких проблем підготовки фахівців соціальної сфери: проблеми нового визначення мети; проблеми нової структури освіти; проблеми оновлення змісту освіти; проблеми оновлення організаційних форм і методів діяльності.

Рішення даних проблем є підставою для формування професійної спрямованості студентів засобами не тільки навчальних дисциплін, а й засобами позанавчальної діяльності, через включення їх в процес становлення і розвитку добровільних молодіжних громадських рухів і організацій, волонтерства тощо.

Важливо пам'ятати про те, що підтримка інтересу студентів – майбутніх соціальних працівників до професії в системі вищої освіти відбувається в процесі формування у них як професійно важливих якостей, так і виховання професійного ідеалу. Для цього необхідно: забезпечення професійної спрямованості навчання, яка передбачає використання знань, умінь і навичок даної професії; активна діяльність студентів з використанням інноваційних форм, методів формування професійної спрямованості в процесі їх участі в роботі різних добровільних громадських рухів; постановка таких завдань перед студентами, які максимально наближені до реальної практичної соціальної роботи; використання заходів морального стимулювання.

Формування спрямованості на професію соціального працівника – це не тільки знання з теорії, історії та методики соціальної роботи, з педагогіки і психології, а спрямованість на діяльність, яка проявляється через ставлення людини до іншої людини, готовність у наданні допомоги і підтримки у важкій життєвій ситуації.

У найзагальнішому значенні під спрямованістю особистості розуміють сукупність стійких мотивів, що орієнтують діяльність особистості і визначають її вибірковість і активність. Спрямованість особистості характеризується її переконаннями, ідеалами, інтересами, схильностями, в яких виражається світогляд людини. Як психічна властивість, спрямованість є вродженою якістю, вона відображається у відносинах людини до інших людей і до себе, «в потребах, в особливостях цілей, які людина перед собою ставить» [4].

Якщо говорити про спрямованість особистості при виконанні конкретної діяльності, то застосовується поняття професійна спрямованість. Професійна спрямованість являє сукупність потреб, установок, інтересів, схильностей, ідеалів, переконань і визначає вибір життєвих цілей тощо.

В свою чергу, професійна спрямованість особистості тісно пов'язана із системою мотивів, що визначають внутрішню позицію особистості, яка виявляється в конкретних ситуаціях вибору професійної діяльності [1].

Формування ставлення до професії в багаторівневій системі вищої освіти є переважно педагогічною проблемою. Тому важливим є свідомий педагогічний вплив на мотивацію, яка в свою чергу є стимулом для внутрішньої роботи із самопізнання. Формувати професійну спрямованість у майбутніх соціальних працівників – це зміцнювати у них позитивне ставлення до майбутньої професії, інтерес, схильності і здібності до неї, прагнення удосконалювати свою кваліфікацію після закінчення навчального закладу, розвивати ідеали, погляди, переконання, престиж професії у власних очах майбутнього фахівця [6].

Факторами формування професійної спрямованості майбутнього соціального працівника і його професійного становлення в системі вищої освіти можуть бути: спрямованість навчання на професію соціального працівника; розвиток професійних інтересів; розвиток пізнавальних інтересів як умови активної пізнавальної діяльності людини; характер за професійним спрямуванням та рівень професійної майстерності соціального працівника.

На даний час в системі вищої освіти величезну роль відіграє формування фахівця соціальної сфери, яке обумовлено завданнями підготовки особистості, яка вміє активувати свій потенціал, проявляти компетентність, пов'язувати свої дії з очікуваним результатом, бачити проблеми конкретної особистості, розвивати професійну майстерність. Крім того, необхідно розвивати такі професійні якості, як усвідомлення значущості свого «Я» у власній долі, вміння адекватно оцінювати сформовані життєві і професійні події.

Професіоналізм – найвищий рівень теоретичної та практичної підготовки фахівця, вершина його майстерності, а також найвищий рівень підготовки до діяльності, що забезпечує високу результативність цієї діяльності [2].

У процесі підготовки майбутнього соціального працівника у закладах вищої освіти до особистісних якостей додаються професійні: розуміння значущості своєї спеціальності; аксіологічних устремлінь; знання законів особистісного та міжособистісного спілкування, вміння використовувати їх на практиці; здатність приймати рішення і нести за них відповідальність; вміння створити сприятливий психологічний клімат в колективі, участь у громадському житті, патріотизм, уміння переключатися з одного виду діяльності на інший та ін.

Виділимо наступні особливо важливі якості становлення соціального працівника: працьовитість і бажання працювати з людьми, порядність і справедливість, винахідливість і спостережливість, кмітливість і розумність, активність і оперативність, ініціативність і творчість, вимогливість до себе і почуття власної гідності, відчуття мови і товарищескість, сумісність і толерантність.

Формуванню позитивного ставлення до своєї професії, прагнення

до особистісного зростання, професійного вдосконалення сприяють індивідуальні особливості майбутнього соціального працівника.

На сучасному етапі підготовки студентів до соціальної роботи не можна обмежуватися тільки оволодінням спеціальних знань, необхідно також наявність розвинених високих професійно-особистісних якостей суб'єкта професійної діяльності.

Світовий педагогічний досвід свідчить про те, що принципові зміни в освітній системі практично здійсненні в тому випадку, якщо відбудуться зміни якості професійної компетентності майбутнього фахівця.

В умовах модернізації освіти необхідним є підготовка фахівця, що має власну систему творчо-спрямованих моральних цінностей, здатного самостійно аналізувати і перетворювати свою діяльність, орієнтуватися в змінах, що відбуваються, виявляти гнучкість, творчість і майстерність.

До професійної діяльності висуваються особливі специфічні вимоги, реалізація яких забезпечує становлення професіонала. Професіоналізм на рівні акмеології передбачає оволодіння способами аналізу ситуації, виділення і формулювання проблеми, визначення найбільших раціональних способів вирішення проблеми, отримання результатів і здійснення рефлексії [3].

Чим краще усвідомлює студент – майбутній соціальний працівник, своє призначення, тим активніше працює над собою, своїм самовдосконаленням, що і є запорукою професійного росту. Крім того, в процесі самовиховання формується власний стиль професійної діяльності, який відповідає індивідуальним психічним здібностям. Відповідно організовується самовиховання – усвідомлений і керований процес, який передбачає і свідому діяльність викладача вузу, спрямовану, перш за все, на самопізнання, а потім вже на вироблення і вдосконалення у студентів позитивних якостей і подолання негативних.

Професійна готовність майбутнього соціального працівника до професійної діяльності визначається: психологічної готовністю, науково – професійної готовністю; практичній готовністю; психофізіологічною готовністю та фізичною готовністю.

Таким чином, становлення майбутнього соціального працівника в системі вищої освіти – це цілісний, безперервний, складний процес орієнтований на формування професійно спрямованих та особистісних якостей, індивідуальних особливостей, професійних здібностей, знань умінь і навичок, що відповідають етичним і кваліфікаційним стандартам сучасного соціального працівника.

Список використаних джерел

1. Бондаренко З. П. Щодо особистісних якостей майбутніх соціальних педагогів у контексті волонтерської діяльності. Соціалізація особистості: збірник наукових праць. Том ХХІХ. К.: НПУ, 2007. С. 24–37.

2. Ибрагимов Г. И. Проблемы и концептуальные основы формирования нового качества подготовки специалистов в системе среднего профессионального образования. *Качество среднего профессионального образования: проблемы и пути обеспечения*. научно-методический сборник. Москва, 2003. 138 с.
3. Морева О. В. Выявление и педагогическая интерпретация социального заказа системе образования. Тюмен.ун-т. Тюмень, 1996. 20 с.
4. Мухаметзянова Г. В. Воспитательная система негосударственного вуза: из опыта работы Академии социального образования(КСЮИ). *Казанский педагогический журнал*. 2005. № 5(42). С. 3–11.
5. Про соціальні послуги: Закон України від 19 червня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
6. Синецкий С. Волонтеры глазами «нормальных» людей. *Вестник благотворительности*. № 3 (45). 2000.

Святослав Музичка

ВАЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Для досягнення високого рівня володіння учнями іноземною мовою та вільного спілкування з носіями мови вчителю важливо знати новітні методи викладання, сучасні методики, спеціальні навчальні техніки та прийоми, щоб оптимально підібрати той чи інший метод відповідно до рівня знань, потреб, інтересів учнів тощо.

Сучасний вчитель іноземної мови повинен корелювати свою професійну діяльність не тільки стосовно кваліфікаційної характеристики, а й відповідно до змін в суспільстві. Можна однозначно стверджувати, що від морального потенціалу та інтелекту людей залежить доля країни, і тому педагоги, носії моралі та інтелекту, мають постійно підвищувати свій фаховий рівень. Беззаперечними є дві головні складові концепту «вчитель» – майстерність та особистість.

Школа повинна реалізувати мету і завдання національного виховання. Тому на уроках англійської мови, так, як і на інших предметах, потрібно впроваджувати елементи національного виховання та виконувати наступні завдання [1, с. 89]:

- філософсько-світоглядна підготовка школярів, допомога їм у визначенні сенсу життя;
- формування в учнів основ наукового світогляду, пізнавальної активності й культури розмовної праці, вироблення вміння самостійно здобувати знання, застосовувати їх у своїй практичній діяльності;